Hanna Menna

HE 85/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain, tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain sekä turvallisuusselvityslain 18 ja 48 §:n muuttamisesta

# Kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain, tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain sekä turvallisuusselvityslain 18 ja 48 §:n muuttamisesta. Kiitämme valiokuntaa mahdollisuudesta tuoda esiin näkemyksiämme.

Esityksessä todetaan, että myös kuntien ja hyvinvointialueiden viranomaiset voisivat käyttää lain mukaisia arviointimenettelyjä tietojärjestelmiensä ja tietoliikennejärjestelyjensä arvioinnissa. **Lainsäädäntö on siis hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien näkökulmasta pääasiallisesti mahdollistavaa, ei velvoittavaa. Pidämme tätä hyvänä ratkaisuna sekä osaamisen että resurssien järkevän kohdistamisen näkökulmista.**

Lakiesitys kuitenkin laajentaa viranomaisen määritelmää koskemaan hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät. **Tätä kautta myös hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät tulevat esitettävän lainsäädännön piiriin silloin, kun ne käsittelevät tasolle III tai siitä ylöspäin turvaluokiteltua tietoa.**

Käytännössä suurin osa hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien tiedoista ei ole turvaluokiteltua, mutta esimerkiksi pelastustoimeen, valmiuteen ja varautumiseen sekä sen yhteistyöhön liittyvät tiedot saattavat joissakin tilanteissa olla turvaluokiteltuja. Esitettävä lainsäädäntö antaa turvaluokittelutason III osalta näissäkin tilanteissa joustoa riskiarvioinnin kautta. **Riskiperustaisen arvion käyttäminen on perusteltua.**

Hyvinvointialueille ja hyvinvointiyhtymille voi siis syntyä kustannuksia lisää arviointimenettelyjen toteuttamisesta silloin, kun käsitellään turvaluokiteltuja tietoja. Arviointimenettelyt ovat sinällään sosiaali- ja terveydenhuollossa tuttuja, koska sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietolaki jo itsessään määrittää tiettyjä tietojärjestelmiä arvioitavaksi. **Haasteena on ollut pätevien**

CC BY

**Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy**
www.hyvil.fi
etunimi.sukunimi@hyvil.fi
Y-tunnus: 3324881-1

**Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab**
www.hyvil.fi
fornamn.efternamn@hyvil.fi
FO-nummer: 3324881-1

**arviointilaitosten pieni määrä, jota tämän esityksen kautta pyritään ratkaisemaan rajoittamalla arviointilaitosten tekemien arviointien tarvetta sekä avaamalla markkinaa.**

**On todennäköistä, että turvaluokiteltujen tietojen määrä hyvinvointialueilla ja osin myös hyvinvointiyhtymissä kasvaa mm. Nato-yhteistyön johdosta**. Tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnin ulkoista painetta vähentää mm. pelastustoimessa käytössä olevat Valtorin tarjoamat yhteiset järjestelmät. Valtiovarainministeriö parhaillaan selvittää hyvinvointialueiden tarvetta käsitellä laajemmin turvaluokiteltuja tietoja toiminnassaan ja tätäkin kautta painetta vähintäänkin riskiarvioiden laajempaan toteuttamiseen on tulossa.

Hanna Menna, erityisasiantuntija, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

**Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy**
www.hyvil.fi
etunimi.sukunimi@hyvil.fi
Y-tunnus: 3324881-1

**Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab**
www.hyvil.fi
fornamn.efternamn@hyvil.fi
FO-nummer: 3324881-1